

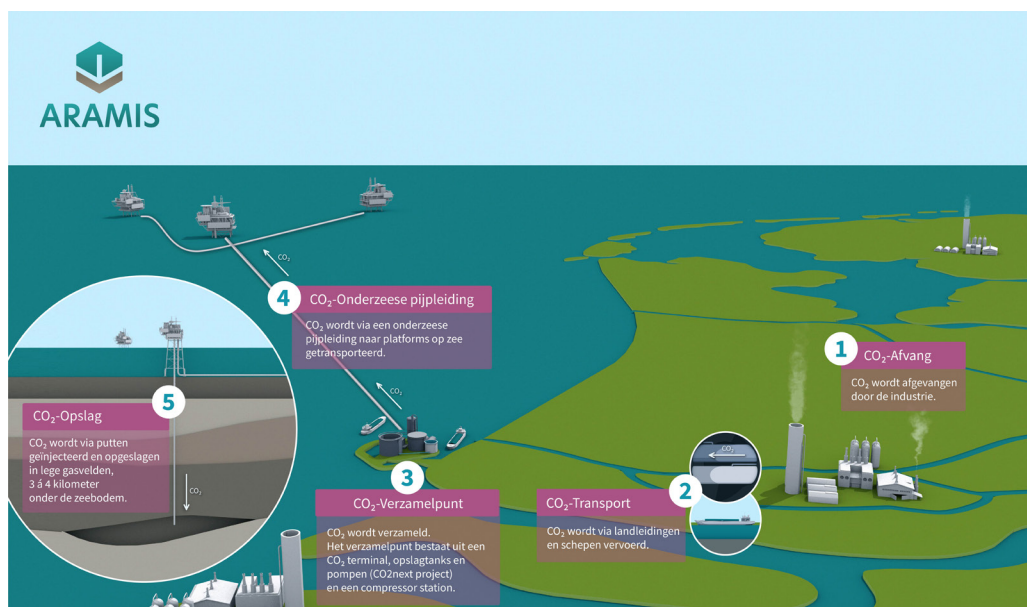
Aramis

28 februari 2022

Het CCS-project Aramis is een initiatief van EBN, Gasunie, Shell en TotalEnergies en richt zich op het realiseren van een nieuwe infrastructuur voor transport van CO₂. Vanaf de afvang op land loopt de CO₂-leiding door het Rotterdamse havengebied naar opslaglocaties onder de Noordzee. De infrastructuur kan verder worden uitgebreid voor nieuwe CO₂-leveranciers en naar meer lege gasvelden op zee.

Het project bestaat uit infrastructuur voor het verzamelen en op temperatuur en druk brengen van CO₂ (op de Maasvlakte), een pijpleiding op zee en platforms op zee om CO₂ te injecteren in lege gasvelden. Het Aramis-project zal gebruikmaken van infrastructuur van Porthos en samenwerken met het project CO₂nect, dat CO₂ met schepen vervoert en overslaat in een terminal om aan te leveren aan Aramis.

Het project is van Europees belang en is daarom benoemd als een Project van Gemeenschappelijk Belang op grond van Europese regelgeving.

Plangebied Aramis

Type project:	CCS
Type coördinatie:	Rijkscoördinatieregeling (RCR)
Fase:	Procedurefase
Verantwoordelijke ministeries:	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Informatie

- [Bureau Energieprojecten: Aramis](#)
- [Projecten van Gemeenschappelijk Belang](#)
- Projectsite initiatiefnemers: rotterdamccus.nl

Betrokken partijen

Overheden

- Gemeenten: Rotterdam, Brielle en Westvoorne
- Provincie: Zuid-Holland
- Ministerie van Infrastructuur en Water (IenW)
- Rijkswaterstaat
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK): in verband met andere energieaspecten (wind-op-zee, waterstof, mijnbouw)
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)
- Waterschap Hollandse Delta

Belanghebbenden

- Bewoners betrokken gemeenten
- Bedrijven Maasvlakte
- Maatschappelijke organisaties
- Milieudienst Rijnmond, Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)
- Kustwacht
- Scheepvaart
- Visserijsector
- TenneT
- Mijnbouwsector

Initiatiefnemers

- Shell
- TotalEnergies
- Energie Beheer Nederland (EBN)
- N.V. Nederlandse Gasunie

Kamerbrieven overkoepelend beleid

- [Kamerbrief over rol staatsdeelname in CCS | 05-07-2021](#)
- [Kamerbrief stand van zaken CCS | 10-12-2021](#)

Proces

Zie [Toelichting procedure rijkscoördinatieprocedure \(RCR\)](#).

Voorfase

- **21 december 2021**
RCR-meldingsformulier ingediend bij EZK.

Procedurefase: Publicatie voornemen project

- **7 januari 2022 - 17 februari 2022**
Voornemen & Participatieplan ter inzage gelegd.
Aantal ontvangen unieke reacties: 6
- **medio juni 2022**
Concept notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD) ter inzage

Realisatiefase

- **2026**
Naar verwachting ingebruikname leiding.

Omgeving (activiteiten EZK)

Vanaf de aanvang van een project staat EZK in direct contact met betrokken partijen, individuele belanghebbenden en de (potentiële) initiatiefnemers. Met betrokken overheden overlegt EZK op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

- **26 januari 2022**

Digitale informatieavond in het kader van de terinzagelegging van het Voornemen & Participatieplan, voor bewoners en andere geïnteresseerden. Aantal online bezoekers: 40.

Bron: ministerie van Economische Zaken en Klimaat